

Sıra No.	Adı ve soyadı	Ödevi
9	Hüseyin Tongal	Korkuteli Yazır köyü okulu öğretmeni
10	Şevki Öszay	Zivint Okulu Öğretmeni
11	Cezmi Deger	Yeşileme Okulu Öğ.
12	Mehmet Mustak	Çaykenarı Okulu Öğ.
13	Tevfik Yenice	Akyar köyü Okulu Öğ.
14	Baki Kılıç	Osmankalfalar Okulu Öğ.
15	İsmail Hakkı Özgeç	Süleklar Okulu Öğ.
16	Galip Uz	Yavuz Okulu Öğ.
17	Celâl Özlü	Dereköy Okulu Öğretmeni
18	Mustafa Köken	Çomaklı Okulu Öğ.
19	Bedri Tarla	Elmalı Kaş Gıftlığı Öğ.
20	Ali Umacı	Bayat Okulu Öğ.
21	Hüseyin Altunay	Semayük Okulu Öğ.
22	Halil Bıçak	Eskihisar Okulu Öğ.
23	Abdullah Demirel	Yuva Okulu Öğ.
24	Celâl Turan	Akseki Süleymaniye Okulu Öğ.
25	Hamdi Ayyüksük	Büyük Elvat Okulu Öğ.
26	Avni Sungur	Finike Merkez Okulu Öğ.
27	Mustafa Özdemir	Alanya Kazası Gazipaşa Okulu Öğ.
28	Salâhattin İnkaya	Yenidamlar Okulu Öğ.
29	Zühtü Arıcan	Gündoğmuş Merkez Okulu Öğ.
30	Halit Koparan	Serik Şatırlı Okulu Öğ.
31	Rıza Turan	Macar Okulu Öğ.
32	Hamdi Özkaynak	Boztepe Okulu Öğ.
33	Hamdi Atalay	Nebiler Okulu Öğ.
34	Beha Ulustan	Manavgat Kazası Merkez Okulu Öğ.
35	Hayriye Karakurum	Merkez Okulu Öğ.
36	Mustafa Unay	Taşağıl Okulu Öğ.
37	Mehmet Ayhan	Bolasan Okulu Öğ.
38	Osman Cömert	Avasun Okulu Öğ.
39	Hamdi Öztürk	Homa Okulu Öğ.

sallerine nazaran üstün başarı gösteren isimleri ve ödev yerleri aşağıda yazılı 5 öğretmenin 1880 sayılı kanunun 3 üncü maddesine göre birer takdirname ile taltifleri hususunun Vekillik Yüksek Makamının tasviplerine arzına ve evrakın İlk Tedrisat Umum Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

Sıra No.	Öğretmenin adı	Ödevi
1	Muvahhide Bayırman	Fatsa Dumlupınar okulu Başöğretmeni ve Maarif Memuru
2	Rıza Gürler	Gölköy Merkez Okulu Başöğretmeni ve Maarif Memuru
3	Ali Doğusoy	Mes'udiye Yavadı Okulu Öğretmeni
4	Hülâgu Baykal	Mes'udiye Merkez » »
5	Halit Özyurt	Mes'udiye Lagos Köyü Öğretmeni

Karar sayısı : 313
Karar tarihi : 23/XI/1940

ÖZET :
Öğretmen Hüsnü Türkes h. Vazifesinde üstün başarı gösteren Muğla Akçaalan Köyü Başöğretmeni Hüsnü Türkes'in takdimname ile taltifi hakkında İlk Tedrisat Umum Müdürlüğü'nün komisyonumuza havale buyurulan 19/VII/1940 tarihli ve 1216 sayılı müzakeresi okundu.

Başöğretmen Hüsnü Türkes'in vazifesinde emsallerine nazaran üstün bir başarı gösterdiği anlaşıldığından 1880 sayılı kanununun 3 üncü maddesine göre takdimname ile taltifi hususunun Vekillik Yüksek Makamının tasviplerine arzına ve evrakın İlk Tedrisat Umum Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

Karar sayısı : 290
Karar tarihi : 23/XI/1940

ÖZET :
İstanbul Maarif Müdür Muavini Muvaffak Uyanık'ın takdimname ile taltifi hakkında İlk Tedrisat Umum Müdürlüğü'nün komisyonumuza havale buyurulan müzakeresi okundu.

İstanbul Maarif Müdür Muavinlerinden Muvaffak Uyanık'ın 1938 den beri bu vazifeyi muvaffakiyetle ifa ettiği, büro muamelatında ve öğretmenlerin yetiştirilmesi işlerinde iyi çalıştığı İlk Tedrisat Umum Müdürlüğü'nün komisyonumuza havale buyurulan 9/VII/1940 tarih; 6/1118 sayılı müzakeresinin netikinden anlaşıldığından takdimname ile taltifi hususunun Vekillik Yüksek Makamının tasviplerine arzına karar verildi.

Karar sayısı : 299
Karar tarihi : 23/XI/1940

ÖZET :
Ordu Vilâyetinden beş öğretmenin takdiri h. Ordu Vilâyeti ilkokullarında 1939 - 1940 ders yılı zarfında üstün başarı gösteren beş öğretmenin takdiri hakkında İlk Tedrisat Umum Müdürlüğü'nün komisyonumuza havale buyurulan 22/VII/1940 tarihli ve 1227 sayılı müzakeresi okundu.

Ordu Vilâyeti Ulus Okullarında 1939 - 1940 ders yılı zarfında em-

Bu dergideki tamimler tarafımızdan okunmuştur.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40

Devlet Matbaası

T. C. MAARİF VEKİLLİĞİ TEBLİĞLER DERGİSİ

Her hafta Pazartesi günleri neşrolunur.

Neşriyat Müdürlüğünce çıkarılır. Tek tek satılmaz. Alâkadar makam ve müesseselere dağıtılır. 50 nüshadan ibaret bir yıllığı kırk kuruş mukabilinde abonelerine gönderilir.	30 Birincikanun 1940 PAZARTESİ	Cilt : 3 Sayı : 102
--	-----------------------------------	------------------------

İZAHNAMESİLER :

T. C.
Maliye Vekâleti
Bütçe ve Mali Kontrol U. Md. Ankara, 19/XI/1940
Ş: 2
Sayı: 13197-42/119

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek 3888 sayılı kanunun sureti tabiki hakkında izahname

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3/VII/1939 tarihli ve 3656 sayılı kanuna ek olan ve 29/VI/1940 tarihli ve 4548 sayılı Resmî Gazete ile neşredilen 27/VI/1940 tarihli ve 3888 sayılı kanunun sureti tabiki aşağıda izah edilmiştir:

1 - Teşkilât kanunlarına eklenmesi icabeden daimi ücretli kadrolara mütellek lâyihaların en geç 1 Teşrinisani 1939 tarihine kadar Büyük Millet Meclisine sunulacağını gösteren 3656 sayılı kanunun muvakkat üçüncü maddesine istinaden hazırlanan kanun lâyihası üzerine Meclisî âlice 26/VI/1940 tarihinde kabul buyurulan 3888 sayılı kanunun birinci maddesinde

«Umumi muvazeneye dahil dairelerin daimi ücretli memuriyet kadroları bağlı (1) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

«3829, 3837 ve 3848 sayılı kanunlara bağlı cetvellerdeki memuriyetler mahfuzdur» denilmektedir.

Malûm olduğu üzere muvazene umumiye dahilindeki Vekâlet ve idarelerin ücretli hizmetlerine ait kadroları kısmen bütçe kanunlarına merbut (D) cetvelinde gösterilmekte ve kısmen de (E) cetveline dahil tertipine istinaden İcra Vekilleri Heyetinden kadro alınmakta idi.

3656 sayılı kanunun 9 uncu maddesi (D) mucibince cetvelinin yalnız mezkûr kanun hükümlerine tâbi bulunmayan Odacı, Kolen, Bekçi, Evrak müvezzi, Gemi mürettebatı, ücretli ve aidatlı Tahsildar, Daktilo ve İsteno gibi müteferrik müstahdemlerle nakil vasıtaları kadrolarını ve bir de 3656 sayılı kanunun muvakkat 4 üncü maddesine istinaden yine mezkûr kanunun mevzuu haricinde kalan vaiz ve dersiam gibi maaşlı memuriyetleri ihtiva etmesi icabettmekte ve (E) cetvelinden alınacak kadroların da ancak muvakkat müddetlerle ifası icabeden ve daimi mahiyet arzlemeyen hizmetlere hasrı iktiza etmekte bulunduğundan 1940

mali yılı muvazene umumiye kanununa bağlı (D ve E) cetvelleri bu esasa göre tanzim edilmiş bulunmaktadır.

Bu cetveller haricinde kalıp umumi muvazeneye dahil dairelerin bairime dahil bulunan daimi ücretli memuriyetlerine ait kadroları ise 3888 sayılı kanuna merbut (1) sayılı cetvelde irae edilmiş bulunmaktadır.

Binaenaleyh bu suretle daimi mahiyet arzeden mezkûr kadrolar bundan sonra her sene tebeddül etmeyecek ve yeni bir kanunla tadil edilmedikçe meriyette kalacaktır.

1939 mali yılı bütçe kanununa bağlı (D) ve (E) cetvellerile tayin edilmiş olan kadrolarda müstahdem olup da 1 Haziran 1940 tarihinden sonra da çalıştırılan ve 3888 sayılı kanunun neşri tarihinde vazife başında bulunan ücretli memurlardan kadroları bu kanuna ilişik (1) sayılı cetvelde dahil bulunanların unvanı memuriyetleri tebeddül etmemiş ise, (ücretleri miktarında değişiklik olsa dahi) yeniden tayinleri için salâhiyettar makamlardan mucip alınmaksızın 3656 sayılı kanun hükümlerine göre almakta oldukları ücretin tediyesine devam olunur. Bunlardan unvanı memuriyetleri tebeddül edenlerin (3888 sayılı kanun 1 Haziran 1940 tarihinde muteber olduğu için) 1 Haziran 1940 tarihine muvafık üzere yeni kadrolarına tayinleri bakımından usulü dairesinde salâhiyetli makamlardan mucip alınması ve ücretlerinin Haziran 1940 sonunda tam olarak tediyesi icabeder.

3888 sayılı kanunun meriyeti tarihinde ücretle müstahdem olup da mezkûr kanunla kadro ücretleri tenzil edilenler hakkında bu izahnamenin muvakkat birinci maddesine göre muamele yapılır.

Devlet Konservatuarı hakkındaki 22/V/1940 tarihli ve 3829 sayılı kanunun 13 üncü maddesi mucibince mezkûr kanuna bağlanan (2) sayılı cetveldeki Konservatuarlar tabikat sahnesi daimi ücretli memuriyetler kadrosile, Başvekâlete bağlı Matbuat Umum Müdürlüğü teşkiline ve vazifelerine dair olan 23/5/1940 tarihli ve 3837 sayılı kanunun 8 inci maddesi mucibince mezkûr kanuna merbut (3) sayılı cetveldeki ücretli memurlar kadrosu, ve Ankara Hukuk Fakültesinin Maarif Vekâletine devri hakkındaki 30/5/1940 tarihli ve 3848 sayılı kanunun 2 nci maddesi mucibince mezkûr kanuna bağlı (2) sayılı cetveldeki ücretli idâre ve tedris heyeti kadroları mahfuzdur.

1 Haziran 1940 tarihinden sonra bu ücretli kadrolara yeniden veya naklen yapılacak tayinler ile bir dereceden mafevk dereceye yapılacak terfilerin 3656 sayılı kanun esasları dairesinde icra edilmesi lâzımdır.

2 — Bir kısım maaşlı kadrolarda yapılan tadilata teallük eden 3888 sayılı kanunun 2 nci maddesi, izahdan müstağni görülmüştür.

3 — 3656 sayılı kanunun 18 inci maddesine göre; maaşlı veya ücretli memurların uhdelerinde maaşlı veya ücretli yalnız bir daimi muallimlik bulunmakta;

Aslı vazifesi maaşlı memuriyet olup da bir de maaşlı daimi muallimlik deruhde edenlerin muallimlikten dolayı alacakları para ücret itibar edilmekte;

Bu suretle ilâveten daimi bir muallimlik deruhde eden memurların memuriyet maaş veya ücretleri tamam ve daimi muallimlik maaş veya ücretleri tutarının da üçte ikisi verilmekte ve mevcut memurların meslekî bilgilerinin arttırmak maksadile açılan ve daimi mahiyette olmayıp kurs şeklinde bulunan mekteplerde muallimlik eden maaşlı veya ücretli memurların her iki cihetten olan maaş veya ücretleri ise tamam olarak tesviye edilmekte idi.

3888 sayılı kanunun 3 üncü maddesine nazaran; 3656-3659 sayılı kanunlara tâbi ücretli veya maaşlı memuriyetlerde müstahdem olup ta;

A — Yüksek tahsil veren veya bu derecede tahsil görenlerin meslekî bilgilerinin arttırmak maksadile kurulan mektep ve müesseselerde (kurslar dahil) muallimlik yapanlara beher ders saati için (10) liraya geçmemek üzere alâkalı Vekâletlerce tesbit edilecek miktarda tedris ücreti verilmesi,

B — Lise veya orta derecede bulunan veya meslekî bir tahsil için kurulan mektep ve müesseselerde (kurslar dahil) muallimlik yapanlara da her ders saati için (5) liraya geçmemek üzere keza alâkalı Vekâletlerce tesbit edilecek miktarda tedris ücreti tediyeye icabettirmektedir.

C — (A ve B) fıkralarında bahsedilen muallimlerin haftalık tedrisatı (4) saati geçmez.

D — Kanunun 3 üncü maddesinde «3656 ve 3659 sayılı kanunlara tâbi ücretli veya maaşlı memuriyetlerde müstahdem olup da mektep ve müesseselerde (kurslar dahil) daimi veya muvakkat muallimlik yapanlara ancak meslekî vazifelerine uygun ve bir nevi ders muallimliği verilebilir.» denilmekte olup her ne kadar muallimler de Devlet memurları tabiri umumisine dahil iseler de muallimlerin diğer memurlardan farklı olarak üç muallimlik birden deruhde edebilecekleri 3656 sayılı kanunun 18 inci maddesile kabul edilmiş olmasına ve 3888 sayılı kanunda bu hüküm ilgasına dair işaret bulunmamasına binaen 3888 sayılı kanunun 3 üncü maddesi hükmünün meslekî muallimlik olmayan memurlara hasrı icabeder.

Meslekî muallimlik olanların gerek Maarif Vekâletine merbut mekteplerde ve gerek tedrisatı kurs mahiyetinde bulunan müesseselerde deruhde edecekleri gerek daimi ve gerek muvakkat tedris vazifelerinden dolayı haklarında 3656 sayılı kanunun 18 inci maddesi hükmü tatbik

olunarak bunların kurs tedrisat ücretlerinin mezkûr maddedeki nisbetler dairesinde tediyeye iktiza eder.

E — Saat hesabı verilecek tedris ücretine istihkak bilfiil ders okutmakla kabildir. Tatil aylarında filen megul olmayanlara bu ücret verilemez. Ancak mekteplerin tatil edildikleri Haziran ayında muallimler terfi ve mezuniyet imtihanile meşgul oldukları gibi, Eylül ayında da yeni gelen talebenin kabul, sınıf tayini, eski talebenin ikmal ve mezuniyet imtihanlarının icra etmekte bulduklarından, kendilerine bu aylara aid ücretlerinin mezkûr aylarda normal tedrisatın devamı takdirinde alacakları miktarlar üzerinden tediyeye ve meslekî muallimlik veya mebusluk olup da kurs mahiyetindeki müesseselerde muallimlik deruhde etmiş olanlar hakkında da aynı şekilde muamele ifası icabeder. Aynı zamanda tedris müddeti zarfında okulların hastalık, bina vaziyeti sömestr veya bayram tatili gibi sebeplerle muvakkaten tatil edilmeleri halinde, bu müddet içinde ders vermeseler bile ders takririne amade bir vaziyette olan öğretmenlere ücretlerinin tamam olarak verilmesi iktiza eder;

Hastalık veya sair sebeplerle mezuniyet alan muallimlere gerek bu müddet zarfında ve gerekse mekteplerin kapalı bulunduğu Temmuz ve Ağustos aylarında okutmadıkları ders saati için ücret verilmemesi lâzımgelir.

F — Öğretmenliğe tayin edilecek memurlara ancak meslekî vazifelerine uygun ve bir nevi ders muallimliği verilebilir. Yani mevzu bahis mektep ve müesseselerde (kurslar dahil) muallimlik yapan memurlara meslekleri haricindeki muallimlikler verilemez.

G — Gerçi 3888 sayılı kanunun 3 üncü maddesinde yalnız 3656 ve 3659 sayılı kanunlardan bahsedilip Subaylar ve askerî memurların maaşına dair olan 3661 sayılı kanun zikredilmemiş ise de, 3661 sayılı kanunun 5 inci maddesinde, (aslı vazifesinden maada muallimlik deruhde eden subaylar ve askerî memurlar hakkında aslı vazifelerine ilâveten muallimlik deruhde eden sivil memurlar hakkındaki hükümler tatbik olunur) denildiğinden, subaylar ve askerî memurlardan bir muallimlik deruhde edenlere de bu maddede izah edilen şekilde saat hesabı ile tedris ücreti verilmesi iktiza eder.

H — Uhdelerinde Rektörlük, Dekanlık, Müdürlük, Baş muavinlik, muavinlik, başmuallimlik, laboratuvar, mühendis mektebi ve san'at okulları atelye şefliği gibi ücretli idarî bir vazife bulunan muallimlerden bir veya iki muallimlik deruhde etmiş olanlarla uhdelerinde maaşlı veya ücretli idarî bir vazife bulunmayan alelümüm muallim, müderris, profesör ve doçentlerden iki veya üç muallimlik deruhde edenler hakkında 3888 sayılı kanunun 3 üncü maddesi hükümleri tatbik edilmeyecek ve bunların idarî vazife ücretleri ile muallimlik maaş veya ücretleri şimdye kadar olduğu gibi 3656 sayılı Teadül Kanununun 18 inci maddesile mezkûr kanun izahnamesinin 18 inci maddesi esasları dairesinde tesviye olunacaktır.

(Devamı var)

TALIMATNAMELER :

Millî Talim ve Terbiye Heyeti Kararı

ÖZET

Karar sayısı : 216

İlk mektepler Talimatnamesinin 75 inci

Karar tarihi : 25/XII/1940

maddesinin tadili h.

Mazeretleri dolayısıyla ilk tahsili bitirme imtihanlarına kısmen veya tamamen giremeyen talebe için «ilk mektepler talimatnamesi»ne bir kayıt ilâvesi hakkında İlk Tedrisat Dairesinden gelen 22 Teşrinievvel 1940 tarih ve 1844 sayılı yazı tetkik edildi. Teklif uygun görüldüğünden sözü geçen talimatnamenin, üç senelik köy okullarındaki bitirme imtihanına

aid olup bugün mevzuusuz kalmış bulunan 75 inci maddesinin aşağıdaki şekle konması hususunun Vekillik Makamına arzı kararlaştırıldı.

Madde 75 — Bir engel yüzünden ilk tahsili bitirme imtihanlarına muayyen günlerde giremeyecek olanlar imtihan başlamadan evvel engellerini yazı ile okul idaresine bildirmeye mecburdurlar. Okul idaresi bunların engellerini kabul ederse imtihanın yapılması 74 üncü, engel o zamana kadar ortadan kalkamayacağı takdirde de 63 üncü maddede gösterilen bütünlüme imtihanlarının zamanına bırakılır. Engellerini vaktinde haber vermeyenler, engelleri kabul edilmeyenler veya engelleri kabul edilip de engel imtihanına zamanında girmemiş olanlar bitirme şahadetnamesi alamazlar ve sınıflarına devam hususunda 73 üncü maddeye göre muamele görürler.

TAMIMLER :

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 81/12737

24/XII/1940

ÖZET

Maddî menfaat mukabilinde kitap, mecmua vesaire satışına tavassut edilmemesi h.

547.

1 — Bazı müessese ve teşekküllerin, maddî menfaatler göstermek suretile kitap, mecmua vesaire satışına tavassut etmeleri için Maarif ve Okul idareleri ile öğretmenlere müracaat ettikleri ve sirkülerler gönderdikleri görülmektedir.

Maddî menfaat mukabilinde bu gibi tavassutlara girişmenin «Ticaret mahiyetinde» olduğu aşîkârdır. Ticaretle işgal ise Memurin Kanununun 8 inci maddesi ile menedilmiştir ve bu hareket aynı kanunun 32 nci maddesine 1496 numaralı kanunun 2 nci maddesi ile eklenen fıkra gereğince sınıf tanzimini mucip bir suçtur.

2 — Alâkadar Cemiyet, müessese veya şahıslar tarafından, maddî bir menfaat karşılığı olmadan Maarif müesseselerinde satılması istenilen mahallî piyango biletleri, takvim, muhtıra, meslekî kitap ve mecmualar da öğretmenlerin meslekî vazifelerine tahsis edecekleri kıymetli saatlerini işgal etmekte ve aynı zamanda muhtirlerinde, bu işlerin bir menfaat temini maksadile yapıldığı zehabını uyandırmaktadır.

Bu itibarla Vekillimiz tarafından ayrıca tebligat yapılmadıkça gerek Maarif ve Okul Müdürlüklerinin, gerekse öğretmenlerimizin bu gibi işlere aracî olmamalarını, müracaat sahiplerine, Vekillığe başvurularını tavsiyesinde bulunmalarını rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

F. U.

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 81/12824

26/XII/1940

ÖZET :

Maske talimlerinde talim ve süzgeci kullanılması h.

548.

Gaz Maskesi Fabrikası tarafından, gaz maskesi talimlerinde kullanılmak üzere «talim süzgeçleri» yapıldığı ve bunların ortanca boylarının 120, büyük boylarının 175 kuruşa satılmakta olduğu Hava Müdafaa Genel Komutanlığından bildirilmektedir.

Talim süzgeçlerinin temini suretile bir kat daha pahalıya malolan gaz maskesi esas süzgeçlerinin, heran kullanılmaya elverişli bir halde muhafaza edilebileceği hususunu ilgilere bildirilmesini rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

F. U.

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 83/12825

26/XII/1940

ÖZET :

«10 Çocuk Romanı» adlı kitap h.

549.

İstanbulda Ankara Caddesinde 71 numrada Yeni Mecmua İdarehanesi tarafından nesredilen ve ciltleri 50 şer kuruş fiatla temin edilebilecek olan «10 Çocuk Romanı» adlı kitabın I inci ve II nci ciltlerinin çocuklar için faydalı birer eser olduğu anlaşılmıştır. İlgililere tavsiyesini rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

F. U.

ORTA TEDRİSAT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
51293/2 - 34793

28/XII/1940

ÖZET :

Tasdik için gönderilen diplomalara yapıstırılacak fotoğraflar h.

550.

Tasdik için Vekillığe gönderilen diplomalarla diploma defterlerine yapıstırılan talebe fotoğraflarında çekiliş, tavrı ve kıyafet bakımından intizam ve birlik temini için aşağıda bildirilen cihetler dikkatle ve ehemmiyetle gözönünde tutulacaktır.

1 — Fotoğraflar başaçık çıkartılacaktır.
2 — Erkek talebede saçlar düzgün kesilmiş ve taranmış, kız talebede saçlar taranarak düzeltilmiş bir vaziyette olacak saçlarda herhangi bir süsü gösteren şekil ve biçim bulunmayacaktır.

3 — Kız talebe okullarda kabul edilmiş formalarile erkek talebe düzgün bir kıyafette, gömleklerinin yakaları kapalı, kıravatları muntazam bağlanmış bir halde fotoğraf çıkartacaktır.

4 — Fotoğraflar, (4, 5-6) ebadında cepheden ve ciddi, tabii bir tavrıyla çıkartılacaktır. Fotoğrafların vazih ve temiz olması, fonun düz ve şekilsiz bulunması lâzımdır.

5 — Diplomalarda, diploma defterlerine yapıstırılacak fotoğrafların, talebenin son durumuna göre çekilmiş olması lâzımdır.

6 — Bu tamim hükümlerine uygun olarak gönderilmediği anlaşılan fotoğraflı belge ve defterler Vekillikçe tasdik olunmayacaktır.

Gereğine göre iş yapılmasını önemle dilerim.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

H. A.

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ
Sayı : 2/4435

30/XII/1940

ÖZET

Matematik tedrisatında gözönünde bulundurulacak esaslar h.

551.

Okullarda Matematik tedrisatının, bu tedrisattan beklediğimiz zihni terbiyeyi tam anlamıyla temin edemediği ve çocuklarımızın çoğunda matematik bilgisinin sınıf programlarına nisbetle geri olduğu gerek okullardaki imtihanlardan, gerekse bazı yüksek okullarda yapılan dühul imtihanlarından anlaşılmaktadır. Vekillik zihni disiplinin esasını teşkil eden matematik tedrisatının mutlaka iyi bir hale gelmesi için bir takım tedbirler almaya başlamıştır ve bu husustaki çalışmalara devam edecektir.

Elde mevcut ortaokul ders kitaplarından daha fazla istifade teminine yarınacak izahları muhtevî kılavuz kitaplar öğretmenlere gönderilmiş bulunduğu gibi ayrıca talebenin matematik teminlerini genişletecek yardımcı kitapların da hazırlanmasına başlanmıştır.

Matematik tedrisatını keyfiyet itibarile yükseltmek için bir taraftan bu hazırlıklar yapılırken öbür taraftan da öğretmenlerin ders verme hususunda aşağıdaki esasları gözönünde bulundurmalarını rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

K. Y.

1 — Orta öğretim müesseselerinde matematik tedrisatının hedefleri: a) programlarda tesbit edilen matematik bilgisini vermek, b) muayyen bir disiplin dahilinde çocukları muhakeme melekelerini inkişaf ettirmek.

2 — Bu hedeflere varmak için, matematik tedrisatı, her sınıfın müfredat programına ve ders kitaplarına göre aktif metotla yapılacaktır.

3 — Bir bahsi tedkik ve bir teoremi isbat ederken, talebeyi basit bir dinleyici mevkiinde bırakarak onlara ezber bir bilgi nakletmemek, bilâkis öğretmenin sevk ve idaresile her tedkik ve muhakemeyi talebeye yaptırmak, öğretmenin vermesi lâzım gelen izahlar olursa bunlara da her an talebenin dikkat, ve muhakemesini iştirak ettirmek lâzımdır. Ancak bu suretle bir talebe, çok kısa bir zamanda unutulacak ezber bir bilgi yerine, tamamen veya kısmen kendisinin bulduğu, kendisine mal ettiği, kolay kolay unutamıyacağı, unutsa bile kendi kendinden tekrar bulabileceği bir bilgiye ve bilhassa bu düşünme ve aramalarla kuvvet bulan, her mevzuda ve her zaman kendisine lâzım, emin bir muhakemeye sahip olur.

Bunun için öğretmen, ders saatinin büyük bir kısmını alan takrirlerden kaçınarak, bir talebe tahtada, diğerleri defterleri üzerinde olmak üzere her mevzu bütün talebenin iştirakile incelenecek, bu incelemede talebe tamamen yalnız bırakılmıyacak, talebenin düşünme ve çalışmalarına istikamet verilecektir. Bu suretle talebenin yanlış istikamete

lerde düşünme ve çalışmalarına meydan bırakılmıyarak, derste daha çok mevzu tedkikine imkân bulunacaktır. Ancak yeni mezvuların tedkikine girerken öğretmenin önceden kısa bir giriş takriri yapması tabiidir. Bilhassa sınıflar yükseldikçe bu takrir daha fazlaca bir zaman alabilir.

4 — Öğretmen, dersteki faaliyeti, sınıfın umumî seviyesine ve anlayışına göre tanzim ve idare etmelidir. Bir sınıfın yalnız bir kaç iyi talebesiyle meşgul olup, diğer talebeyi ihmal eden öğretmen, vazifesini yapmış sayılmaz. Öğretmenin vazifesi, en ileri talebeden en geri talebeye kadar sınıfın her bir talebesiyle ayrı ayrı meşgul olmak ve onları istidatları nisbetinde yetiştirmeye çalışmaktır.

Tahta başına her zaman muayyen talebeler değil, sıra ile sınıfın her talebesi kaldırılmalıdır. Tahta başında bir talebe varken, öğretmenin o talebe ile olduğu kadar, bütün sınıf faaliyetile de meşgul olmalıdır.

5 — Her talebenin, derste üzerinde çalıştığı ve yapılanları not ettiği bir (matematik defteri) olmalıdır. Ders kitabını izah ve ikmal edecek olan bu defterin mümkün olduğu kadar temiz ve düzgün olması icap eder. Talebenin bu defterleri kullanırken düzgün şekil çizmesine, ifadeleri ve notları düzgün yazmasına, yanlışları birer çizgi ile iptal etmesine dikkat edilmeli ve bu tavsiyeye göre hareket etmiş talebeden bu defteri ayrıca temize çekmesi istenilmemelidir. Her hangi bir mazeretle bir derste bulunmamış bir talebe, o derste yapılanları bir arkadaşının defterinden kendi defterine geçirmeli, anlamadıklarını arkadaşlarına ve öğretmenine sormak suretile, noksanını ikmal etmelidir.

Talebenin, defterinde ve tahtada şekilleri düzgün çizmesine, ifadelerdeki rakam ve harfleri, işlem işaretlerini yerli yerinde ve düzgün yazmasına, terimleri doğru kullanmasına ve umumî olarak sözde ve yazıda ifadesinin açık ve doğru olmasına dikkat edilmelidir.

6 — Matematik kitapları, bilhassa ortaokul sınıflarına aid olanları, her mevzu üzerinde tarifleri, ispatları ve kaideleri hazır olarak veren, talebeden yalnız okuyup anlamasını ve okuduğunu bellemesini isteyen kitaplar olmayıp, uygun şekilde sıralanmış soru ve problemlerle, talebeyi teoremlerin ispatına götüren, kaideler kurduran, neticeler çıkartan, hülâsa her bilgiyi talebenin düşünmesi mahsulü haline koymak isteyen kitaplardır. Bu kitaplar, talebenin tekbaşına okuyup istifade edebileceği birer etüt kitabı olmadığına ve ancak sınıfta öğretmenin idare ve rehberliği altında faydeli olabilecek birer çalışma planı bulunduğuna göre bunlardan beklenen faidenin elde edilmesi, öğretmenin bu kitaplardaki metodu benimsemesine ve bunu tatbik ederken çok gayretli ve dikkatli olmasına bağlıdır.

Bunun için, öğretmen dersden evvel, kitabın o mevzua ait çalışma planını okumalı, kitapta gördüğü tertip hatalarını düzeltmeli, ilâve edilecek noktaları tesbit etmeli, derste yaptıracağı ve evde yapılacak üzere vereceği vazifeleri ayırmalı, ondan sonra dersine girmeli

ve bu hazırlığa göre kitabın derste ve dersin dışında talebe için azami derecede faydalı bir çalışma planı olması temin edilmelidir.

Okullarımızda verilecek bilgi miktarında ve matematik tedrisatının hedefinde birlik temini için, bütün okullarımızda okutulması emredilen bu kitapları bir tarafa bırakarak, herhangi bir kitaptan veya kitapsız olarak, gelişigüzel tedrisat yapmak kat'iyen caiz değildir.

7 — Evde yapılmak üzere vazife verirken (1 den 10 numaralı probleme kadar yapınız) şeklinde vazife vermek abestir. Bunlar sınıfta sıra ile okunmalı, her problemde neler istenildiği iyice izah edilmeli, zor problemler için, lâzımsa, yol gösterilmelidir. Öyle ki her talebe vazifelerini yapmak üzere oturduğu zaman ne yapacağını sarıh olarak bilmüş olsun; ve kendi bilgi ve düşünüş seviyesine göre bunları yapmak imkânını bulsun. Bilhassa talebenin, sahip bulunduğu serbest saatlerinden bunlar için ayırabileceği zamanı düşünerek ona göre vazife verilmelidir.

Talebenin kendi kitabında uygun temrinler varken, bunları bırakarak hariçten temrinler vermemelidir. Ancak bunlar yapıldıktan sonra hariçten, yine kitabın tedris metoduna uygun, problemler verilebilir.

Kitaplarda her bahsın sonunda mütenevvi ve bol temrinler vardır. Bunlardan, talebenin o bahsı iyice anlamasını ve anladığını tatbik edebilmesini temin edecek kadarı yaptırılacak, diğerleri bırakılacaktır.

Talebeye verilecek vazifelerin umumiyetle öğretmenler tarafından sınıf dışında birer birer tashih edilerek iade olunması ve geri verilirken bu vazifelerde tesadüf edilen dikkate şayan ve müşterek yanlışlar üzerinde çocukların tenvirî lâzımdır.

Öğretmen lüzum gördükçe sınıf dahilinde talebeye tashih ettirebilecek neviğden vazifeler de verebilir.

8 — Bir sınıftaki tedrisat, evvelki sınıfta ait program mevaddı öğrenilmiş kabul edilerek yapıldığına, ortaokul ve lise devlet imtihanları soruları da her sınıfa ait müfredat programlarının ve kitapların ikmal edildiği kabul edilerek verildiğine göre, her sınıfa ait program mevaddını, ders yılına mütevazın şekilde yayarak, bu mevaddın herbiri üzerinde lüzumu kadar durmak suretile, mutlaka ikmal etmek lâzımdır. Bundan başka matematik grubuna ait derslerin herbirine ihtiyac nisbetinde vakit ayırarak, ders yılı başından itibaren her dersi aynı suretle iletmelidir.

9 — Bir okulda, bir sınıfın muhtelif şubelerinin matematik öğretmenlerinin ve bir okulda bulunan bütün matematik öğretmenlerinin ara sıra toplanarak, yaptıkları tedrisat ve elde ettikleri neticeler hakkında görüşmeleri faydalıdır.

Bu dergideki tamimler tarafımızdan okunmuştur.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40

Devlet Matbaası

T. C.

MAARİF VEKİLLİĞİ TEBLİĞLER DERGİSİ

Her hafta Pazartesi günleri neşrolunur.

Nesriyat Müdürlüğünce çıkarılır. Tek tek satılmaz. Alâkadar makam ve müesseselere dağıtılır. 50 nüshadan ibaret bir yıllığı kırk kuruş mukabilinde abonelerine gönderilir.

13 İkincikânun 1941
PAZARTESİ

Cilt : 3
Sayı : 103

IZAHNAMESİLER:

Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek 3888 sayılı kanunun sureti tatbiki hakkında izahname

(102 nci sayıdan devam)

1 — 3888 sayılı kanunun 3 üncü maddesile 2517, 3007 3238, 3803 sayılı kanun hükümleri mahfuz tutulmuş olduğundan:

I) Meslekten muallim bulunmaması dolayısıyla, orta tedrisat mekteplerinde (lise ve orta okul) muallimliğe tayin olunan orta tedrisat muallimliği evsafını haiz memurların haftada en çok alabilecekleri ders miktarı ile bu derslerin her saati için ayda verilecek tedris ücreti miktarı 2517 sayılı kanunun 1 inci maddesile tesbit edilmiş olduğundan bu madde hükmüne göre tayin olunan muallimler hakkında;

II) Kültür Bakanlığına bağlı erdik öğretmenleri hakkındaki 3007 sayılı kanunun 15 inci maddesile 2517 sayılı kanunun bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin erdik okulları öğretmenleri hakkında da tatbik olunacağı kabul edilmiş olduğundan, orta tedrisat muallimliği evsafını haiz memurlardan erdik okullarında muallimlik alanlara verilecek ders ücretleri hakkında;

III) 3238 sayılı köy eğitimcileri kanununun 3 üncü maddesi mucibince Maarif Vekilliğince seçilecek ve mezun sayılarak kurslara vazife görmek üzere gönderilecek ilk öğretim müfettişleriyle ilk okul öğretmenlerine bu kurslarda buldukları müddetçe yalnız müktesep hakları olan maaşları ile makam ücretleri verileceğinden bu müfettiş ve öğretmenler hakkında;

IV) 3803 sayılı köy Enstitüleri kanununun muvakkat madde (C) fıkrası mucibince 1940 mali yılında kadroları İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek bu enstitülerde çalıştırılacak ücretli müstahdemler hakkında;

3888 sayılı kanunun 3 üncü maddesi hükümleri tatbik edilmeyecektir.

J — 87 sayılı tefsir kararı ile ücreti takrir almak suretile yapılan muallimlik mebuslukla iktisadın teeviz edilmiş olmasına binaen bu suretle muallimlik yapan mebuslar memur addedilemeyeceği gibi, mütekaatlerin memur addedilmeyecekleri de 788 sayılı memurun kanununun 75 inci maddesinde tasrih edilmiş olduğundan, mebus veya mütekaatlerden gerek mekteplerde ve gerek kurs mahiyetindeki müesseselerde muallimlik deruhde etmiş olanların istihkakları kemakan mevzu uylere göre verilecektir.

4 — 3656 sayılı kanunun 6 nci maddesile, umumî müfettişlik, Riyaseti Cümhur Dairesi memurlukları, hususî kalem müdürlükleri, mütercimlikler, elçilikler, valilikler ve hukuk müşavirliklerine mezkûr kanunun 3 üncü maddesinde yazılı kayıtlara tâbi olmaksızın (tekaüdlük hesabında ve diğer memuriyetlere nakil ve tahvillerde mükteseb hak teşkil etmemek şartile) kadrodaki derece maaşları ile memur tayini için verilen cevaza; 3888 sayılı kanunun 4 üncü maddesile ilâve yapılmıştır.

Bu madde hükmüne göre;

A — 3499 sayılı Avukatlık Kanununa tevfikân avukatlık veya dava vekâleti ruhsatnamesini istihsal etmiş olanların ücretli veya maaşlı muhakemat müdürlükleri ile avukatlık kadrolarında istihdamı;

B — Devlet Denizyolları ve Devlet Limanları Umum Müdürlükleri kadrolarındaki kaptan ve makinistlerin istihdamları;

Şekli hakkında da 3656 sayılı kanunun 6 nci maddesinin istisnai hükümleri tatbik edilecektir.

3888 sayılı kanunun me'riyeti tarihine kadar muhakemat müdürlüğü ve avukatlık kadroları ihtisas mevkii olarak kabul edilmiş ve bu kadrolar da müstahdem bulunanlar hakkında 3656 sayılı kanunun ihtisas mevkilerinde bulunanlara aid hükümleri tatbik edilmekte bulunmuş

Not:

Kurban Bayramı tatili münasebetile 6/1/1941 tarihinde Dergi intişar etmemiştir.